

CASE Україна
Центр соціально-економічних досліджень

2020

Річний звіт

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Звіт видано в межах Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні, яку виконує Міжнародний фонд «Відродження» у партнерстві з Ініціативою відкритого суспільства для Європи (OSIFE) за фінансової підтримки посольства Швеції в Україні. Думки та позиції викладені в цьому виданні не обов'язково відображають позицію Посольства Швеції в Україні, Міжнародного фонду «Відродження» та Ініціативи відкритого суспільства для Європи (OSIFE).

За оцінками Інституту Фрейзера, Україна впродовж кількох років посідає останнє місце в Європі за рівнем економічної свободи

Ми обстоюємо ринкову економіку і незалежність громадян від уряду

CASE Україна — один з найстарших і найвпливовіших українських осередків дослідження державної політики. Починаючи з 1999 року, ми виробляємо неупереджений якісний аналіз і рекомендації вирішення економічних і суспільних проблем.

Наші зусилля спрямовано на розбудову в Україні вільної ринкової економіки та виховання незалежних від держави громадян, які вимагатимуть ощадливого використання бюджетних коштів, якісних державних послуг і сприятливого підприємницького середовища.

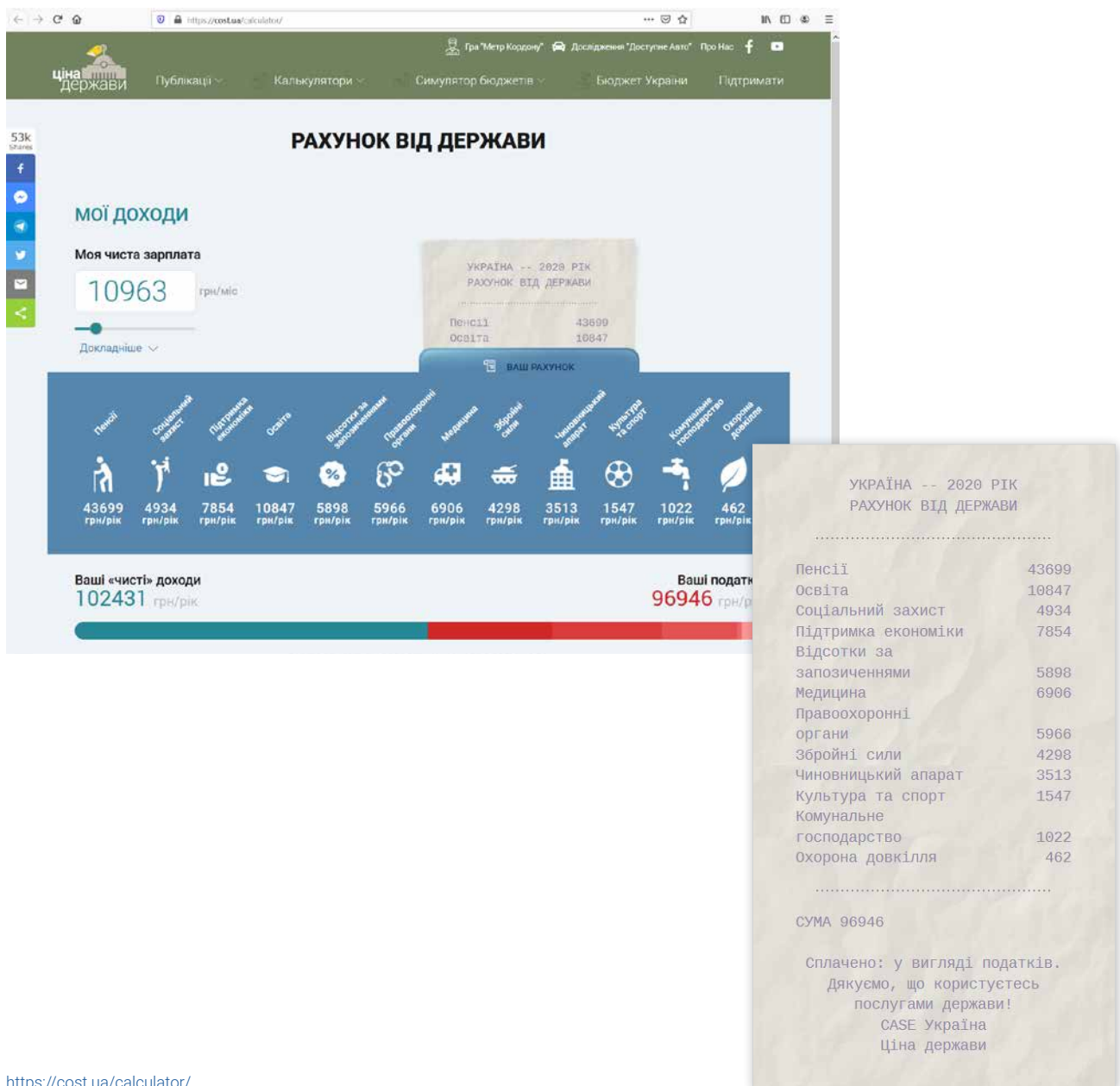
2013 року ми створили сайт «Ціна держави», який виховує в українських виборців почуття власності щодо державних коштів, виступає за їхню прозорість, пояснює важливість зменшення втручання чиновників в економічне життя.

www.cost.ua

Відкриваємо очі: дармових державних послуг не існує!

Кожна людина платить податки, але багато хто про це не підозрює. Навіть якщо ви ніколи власноруч не переказували грошей у бюджет, ви однак поповнюєте скарбницю щоразу, коли отримуєте зарплату або купуєте щось у магазині.

<https://cost.ua/calculator/>

Код-вставка «Рахунку від держави»

Лише кожен десятий платник податків усвідомлює, як дорого коштують «безкоштовні державні послуги». Щоб розширити коло обізнаних платників податків ми створили переносний код «Рахунку від держави», який можна вставляти на інші сайти.

Моя чиста зарплата грн/міс

Мої витрати на товари та послуги грн/міс

Я отримую зарплату у конверті

Я приватний підприємець

Я не працюю

Ваші податки
86090 грн/рік

Моя чиста зарплата грн/міс

Ваші податки
65102 грн/рік

КОПІЮВАТИ КОД

КОПІЮВАТИ КОД

Приклад коду-вставки на сайті «Новини Полтавщини»

РАХУНОК ВІД ДЕРЖАВИ

Моя чиста зарплата грн/міс

Docudays UA-2021 відбудеться у гібридному форматі
18.02.2021
Із крихісткою взаємодії у сучасному світі мутують традиційні способи зв'язку, ведення дискусії та перегляду кіно. У пошуках нових шляхів обміну цією...

“Слово Малика у просторі часу”: до 100-річчя письменника у Лубнах відкрили виставку
17.02.2021

Пісню гурту “Океан Ельзи” написав штучний інтелект
17.02.2021

Відчайдушна спроба визволити Україну з-під московського царя: до 310-річчя походу гетьмана Пилипа Орлика на Правобережну Україну

Нові карантинні заходи: як працюватимуть заклади культури
17.02.2021
Кабінет Міністрів на своєму засіданні 17 лютого 2021 року встановив нові карантинні заходи. Відповідно до рішення Уряду дія карантину продовжується до...

Полтавська обласна філармонія зіграє весняний концерт
17.02.2021

У Полтаві відбудеться концерт “Два кольори” до 90-річчя від дня народження Олександр Білаша
17.02.2021

У Полтаві обрали книги, які цього року планують надрукувати за кошти обласного бюджету
16.02.2021

 Швеція
Sverige

 МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

<https://cost.ua/dodajte-rahunok-vid-derzhavi/>

5

Сума «Рахунку від держави» щороку зростає

Лише кожен десятий платник податків усвідомлює, як дорого коштують «безкоштовні державні послуги». Щоб розширити коло обізнаних платників податків ми створили переносний код «Рахунку від держави», який можна вставляти на інші сайти.

До **50%** від доходів працівник віддає державі у вигляді податків

ціна держави

13000 грн
очікувана середня місячна зарплата у 2021 році

156000 грн
розрахункова річна середня зарплата

Сплачені податки за рік:
111 350 грн

У 2021 році українці сплатять податків на 8311 грн більше

Перевірте, скільки податків сплачуєте саме ви на cost.ua/calculator/

Швеція Sverige

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ

Інформація надана в межах Європейської з розуміння економічних умов в Україні, яку виверив Міжнародний фонд «Відродження» у партнерстві з Українським міжбанківським союзом для Європи (ЄМБС) та фінансової програмою Ресурсна банківська мережа. Діяти та виступати як інформатори в податковій сфері та не обов'язково відображають позицію Посольства Швеції в Україні, Міжнародного фонду «Відродження» та Українського міжбанківського союзу для Європи (ЄМБС).

Державні послуги коштують 50% доходів більшості працівників

Усі податки з громадян можна умовно розділити на податки на працю (ЄСВ, ПДФО, військовий збір) та податки на споживання (ПДВ, акциз і мито). Громадянам важливо не лише усвідомлювати ціну державних послуг, а й розуміти, на що уряд витрачає їхні податки.

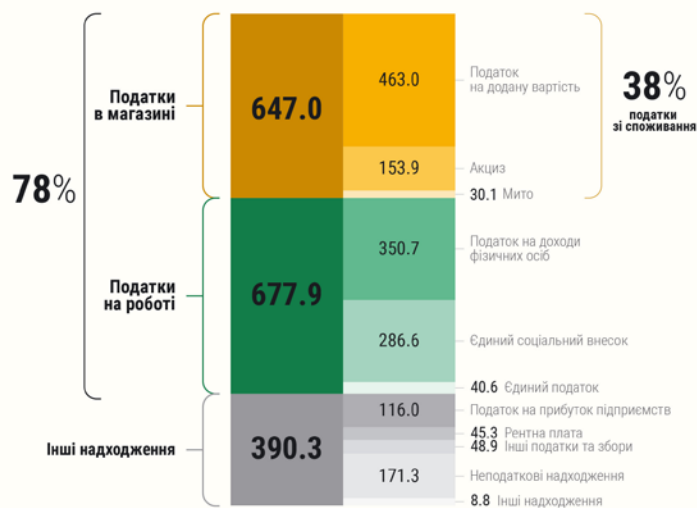
3/4 доходів бюджету сплачують не олігархи і не МВФ

2020 року податки зі споживання та праці склали 73% бюджету країни. 2021 року цей показник зростає до 78%, а частка податків на споживання зростає до 38%. Обсяги надходжень від податків на працю та споживання будуть приблизно рівними.

78% надходжень бюджету – податки звичайних українців

Планові доходи розширеного бюджету в 2021 році, млрд грн

Джерело: ВРУ

Перевірте, скільки податків сплачуєте саме ви на

Інформація надана в межах Ініціативи з розвитку економічних центрів в Україні, яку фінансує Міжнародний фонд «Відбудовування» у партнерстві з Інститутом економічних досліджень та політики для Європи (ISEP) на фінансову підтримку Посольства Швеції в Україні. Дані на основі інформації з інформаційної системи та на основі даних відображення, подані Посольством Швеції в Україні, Міжнародного фонду «Відбудовування» та Інститутом економічних досліджень та політики для Європи (ISEP).

Якою була би ваша «накопичувальна пенсія»?

Пенсійний калькулятор на сайті «Ціна держави» дозволяє оцінити, якою буде ваша майбутня пенсія, згідно чинного законодавства. 2020 року ми додали розрахунок альтернативного доходу в гривнях, доларах США чи золоті.

Пенсійний калькулятор

Порахувати майбутню пенсію

Порахувати альтернативний майбутній дохід

1 **Ваша заробітна плата** грн/міс: 5000

2 **В якому віці ви виходите на пенсію** років: 60

3 **Ваша стать**: Чоловік Жінка

4 **Ваша категорія**: Загальні умови військовий суддя держслужбовець підприємець шахтар

Ваша майбутня пенсія: 1803 грн

або

Альтернативний дохід: 5620 грн

Порахувати

Докладніше

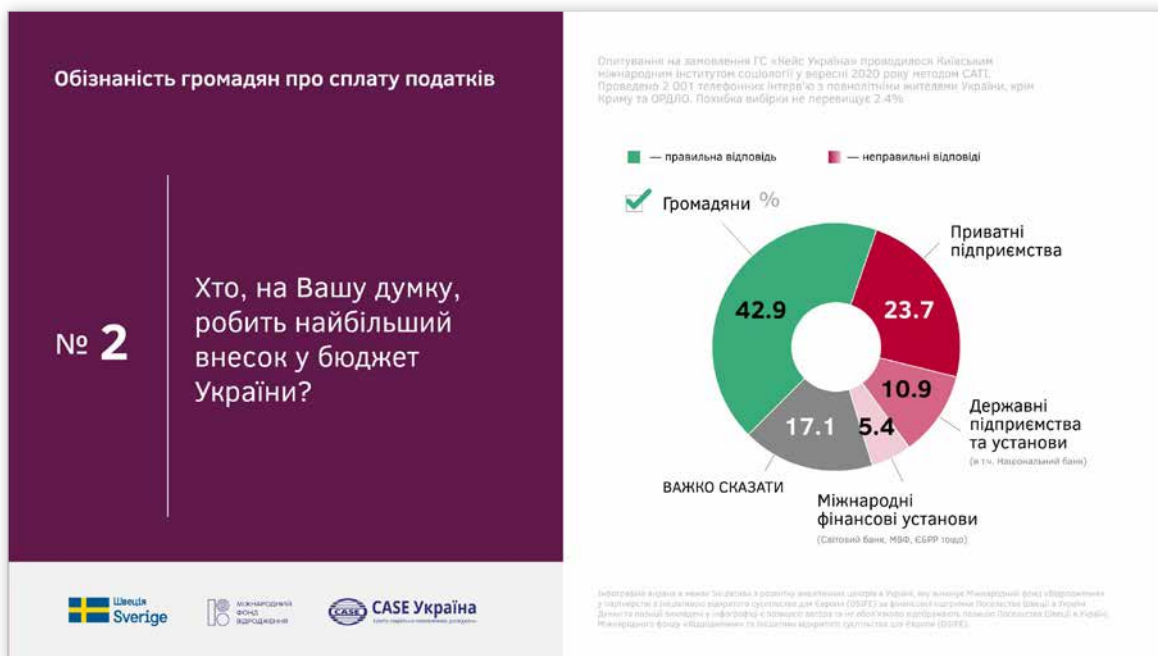
Обізнаність українців про податки й бюджет критично низька

Жоден з 2000 учасників опитування, яке у вересні 2020 року провів Київський міжнародний інститут соціології на замовлення проекту «Ціна держави», не зміг відповісти правильно на п'ять питань на тему податків, бюджету і державних послуг. При цьому 21% опитаних не дали правильну відповідь на жодне запитання, а 42% змогли відповісти правильно лише на одне питання.

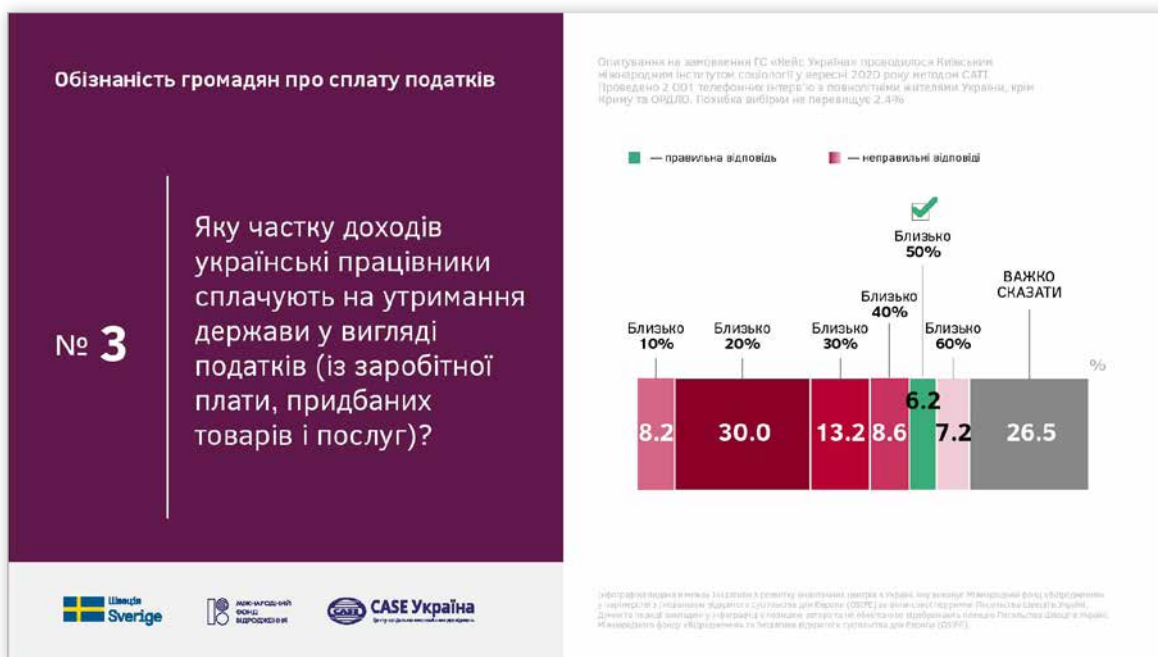
46,1% опитаних правильно відповіли на питання про те, що державні послуги не безкоштовні. Водночас, трохи більша частина опитаних вважає, що тою чи іншою мірою безкоштовні державні послуги існують. Зокрема, майже третина опитаних вважають небезкоштовними «більшість», але не всі державні послуги.

42,9% опитаних правильно відповіли на питання про головне джерело наповнення державного бюджету — податки з громадян. 23,7% назвали головним джерелом наповнення бюджету приватні підприємства, 17% не змогли дати відповідь.

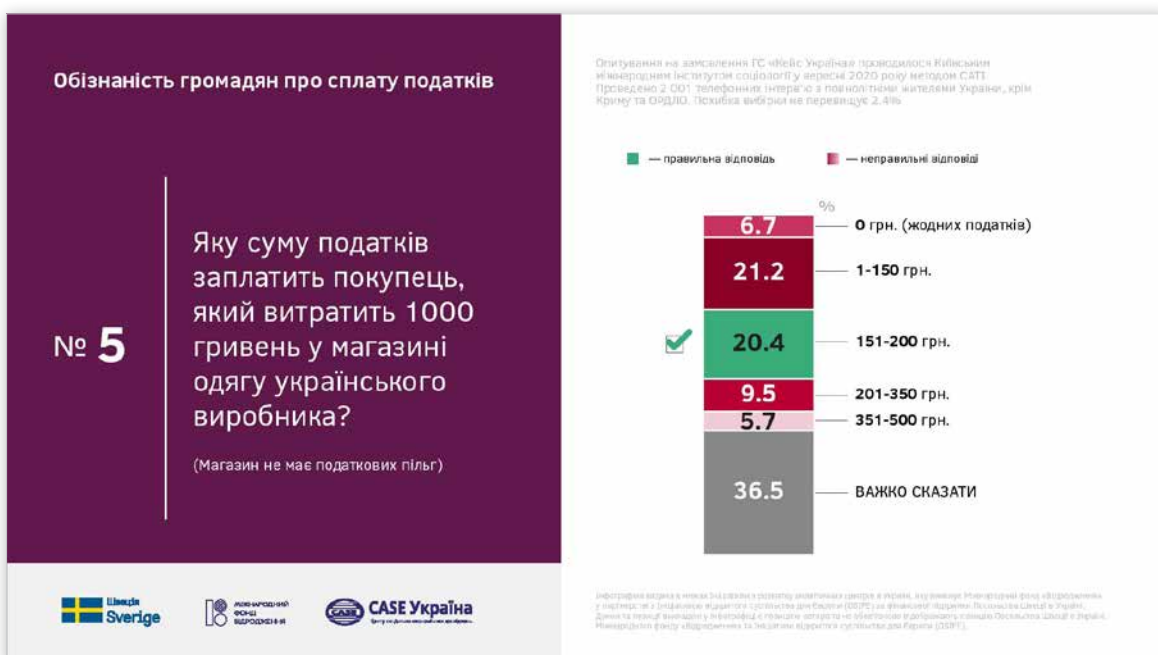
Лише 6,2% опитаних правильно визначили частку доходів, яку більшість українських працівників сплачують у вигляді податків. Третина опитаних дали відповідь «близько 20%», майже кожен четвертий не зміг дати відповідь на питання.

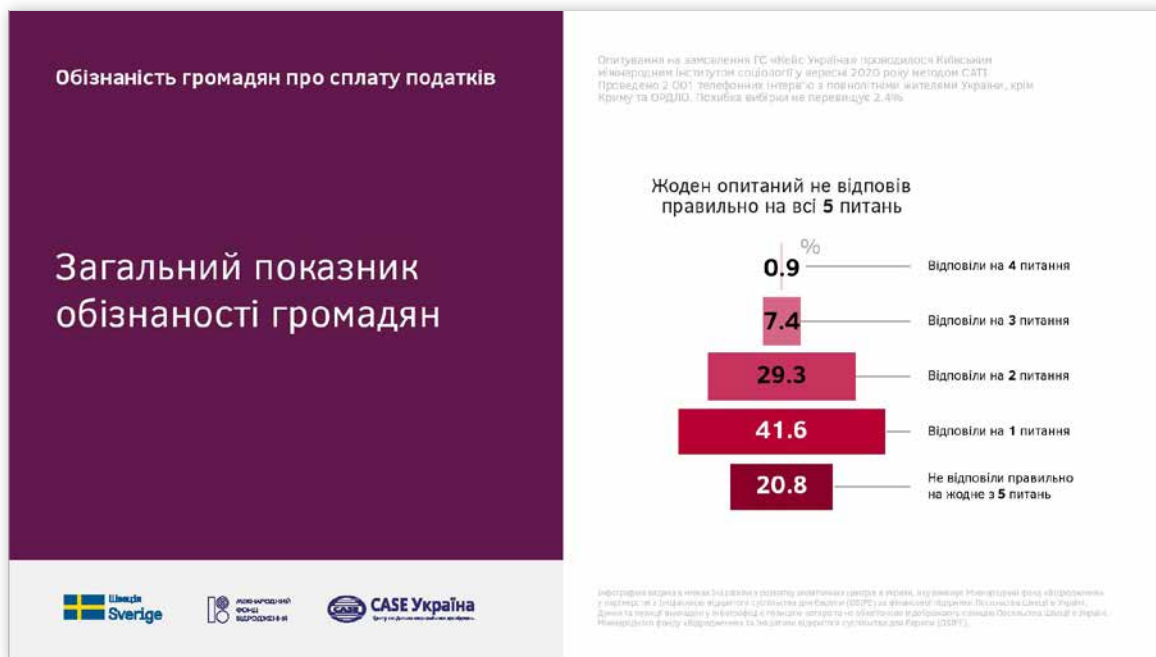
Лише 10% правильно зазначили, що найбільше сплачених громадянами податків витрачається на виплату пенсій. Серед інших найбільших статей витрат найчастіше називали оборону (18,2%), виплату зовнішніх боргів (17,6%) та правоохоронні органи (17,0). Майже 30% опитаних не змогли відповісти на питання.

Понад 80% опитаних не змогли визначити суму ПДВ, яку би вони заплатили у магазині із покупки у 1000 грн. Лише 20,4% опитаних вказали правильний проміжок.

У підсумку, жоден опитаний не відповів на всі 5 питань і лише 1% учасників опитування дали 4 правильні відповіді. Найбільша частка опитаних (41,6%) дали одну правильну відповідь, а 20,8% не дали жодної правильної відповіді.

Дослідження проводилося Київським міжнародним інститутом соціології на замовлення ГС «Кейс Україна» з 12 по 16 вересня 2020 року на основі випадкової вибірки номерів мобільних телефонів. В опитуванні взяла участь 2001 особа. Вибірка репрезентативна для дорослого населення (віком 18 років і старше) України. Опитування проводилося у всіх областях України, окрім непідконтрольних територій. Статистична похибка вибірки (з імовірністю 0,95 і з врахуванням дизайн-ефекту 1,1) не перевищує 2,4%.

Переклад відеороликів

У 2020 році ми продовжили перекладати й озвучувати українською мовою просвітницькі відеоролики про податки, бюджет та роль держави в економіці.

Прогресивний податок на доходи: казка про трьох братів

Що таке прогресивний податок на доходи і чому несправедливо карати працівників, які більше заробляють.

<https://www.youtube.com/watch?v=uBQv5A1hKUM>

Управління державним бюджетом

Що означає "управляти державним бюджетом"? Просте пояснення на прикладі бюджету Паперової країни

<https://www.youtube.com/watch?v=tLEk1SQzESs>

Як працює економічна машина

Відео допоможе зрозуміти природу економічних циклів, розібратись чому виникають кризи, як працюють гроші, кредити та банки.

<https://www.youtube.com/watch?v=pTAibnwQaEU>

Ми також створили низку власних відеороликів, які пояснюють ціну державних послуг, способи наповнення бюджету та приблизний внесок кожного громадянина, навіть якщо він не працює.

Безкоштовні державні послуги коштують більшості працівників 50% їхнього доходу

Як саме відбувається оплата і на що уряд витрачає ці кошти?

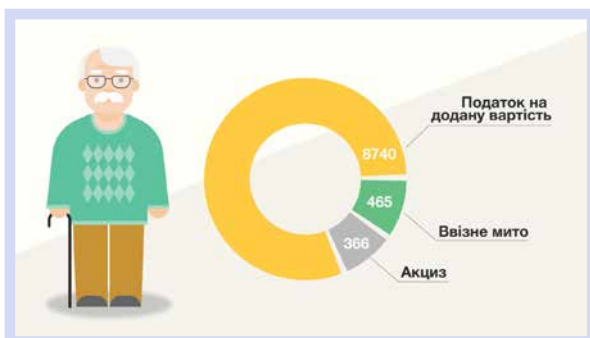
<https://www.youtube.com/watch?v=FIR69a4Psb0>

Прості українці - головні наповнювачі бюджету

Ми платимо податки двічі: спершу на роботі, а потім у магазині.

https://www.youtube.com/watch?v=_z0Pfw6ux34

Чи сплачують пенсіонери податки?

Звичайно! Хоча пенсіонери не сплачують податки на працю (ЄСВ, ПДФО та військовий збір), але як і решта покупців вони сплачують податки на споживання: ПДВ, акциз і мито.

<https://www.youtube.com/watch?v=HLGjgXvhtwM>

Ставлення виборців до зниження вартості розмитнення вживаних авто

Більш як 82% опитаних повністю або частково погоджуються, що автомобіль має бути доступним кожній сім'ї, щоб усі охочі могли скористатися його перевагами. Про це свідчать результати соціологічного опитування, проведеного у травні 2020 року Київським міжнародним інститутом соціології на замовлення Центру соціально-економічних досліджень «CASE Україна».

Більш як половина (54%) виборців виступають за скасування акцизного податку та вікового коефіцієнта на імпорт вживаних авто в Україну й лише 22,7% хочуть залишити чинні ставки.

На запитання, чиї інтереси насамперед повинен відстоювати уряд, 50.4% виборців відповіли, що влада має діяти в інтересах українського споживача. Лише 12.2% зазначили, що треба захищати інтереси українського виробника.

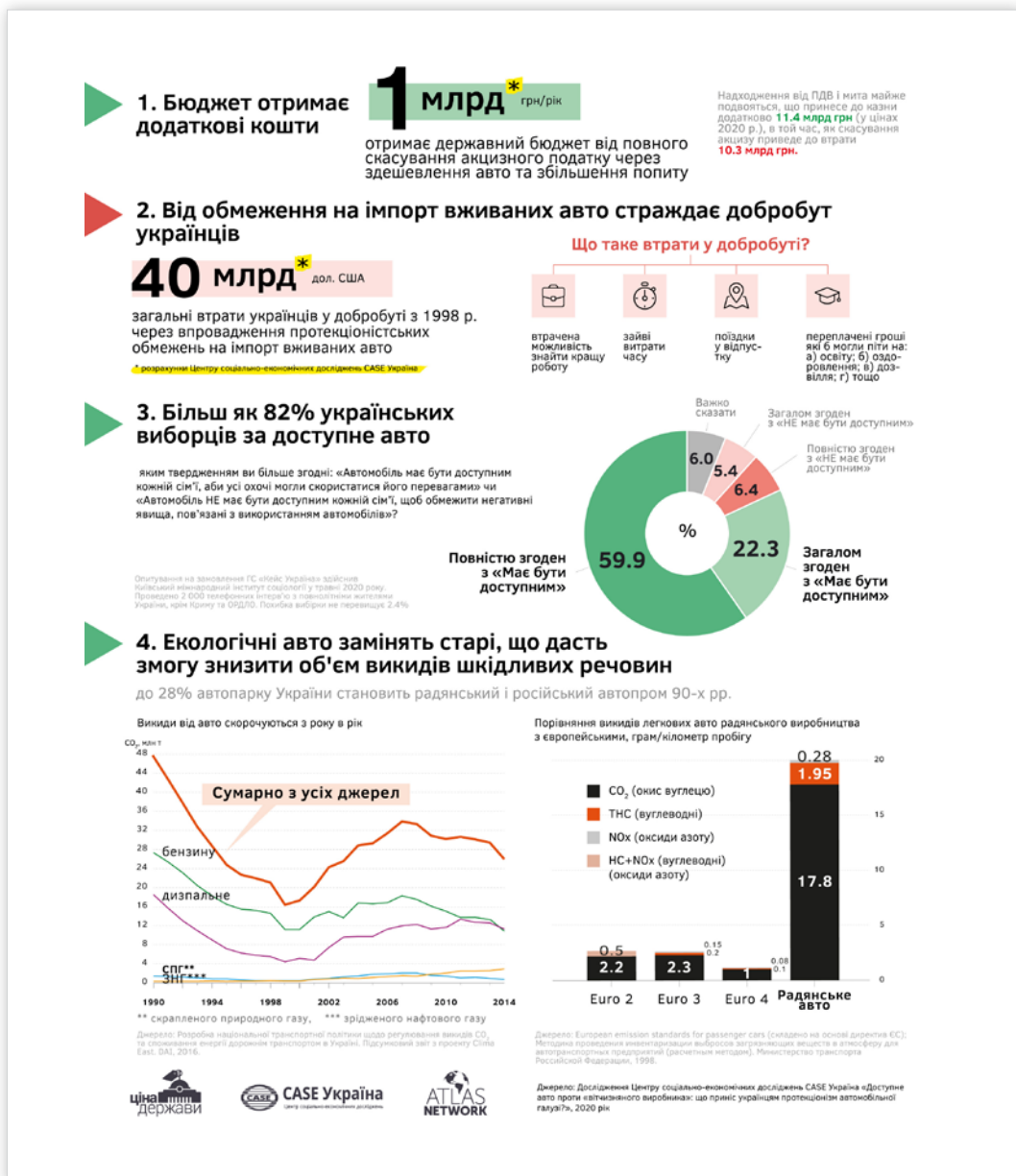
Основними перевагами від зниження цін на автомобілі в Україні респонденти назвали те, що авто дає змогу знайти роботу, якої немає поблизу від дому (76.2%); авто дає змогу менше часу проводити у громадському транспорті (72.3%); можливість більше подорожувати, їздити в гості, на природу тощо (72.2%).

Опитування проводив Київський міжнародний інститут соціології у травні 2020 року. Проведено 2000 телефонних інтерв'ю з повнолітніми жителями України, крім Криму та ОРДЛО. Похибка вибірки не перевищує 2.4%.

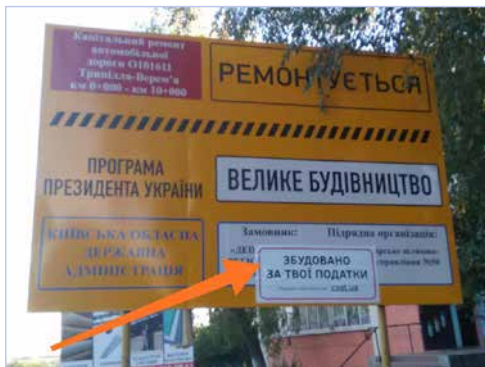
Українці виграють від скасування обмежень на імпорт вживаних авто

В рамках дослідження шкідливого впливу митних обмежень на міжнародну торгівлю ми порахували, скільки українці втратили від заходів захисту вітчизняного автомобілевиробника, скільки продовжують втрачати щороку і що отримають в разі усунення перешкод.

Збудовано за твої податки

На тлі передвиборчих звітів ми вирішили нагадати, що 73% бюджету країни — це податки простих українців. А, отже, немає ніяких «депутат побудував», «мер зробив» чи «президент розпочав велике будівництво». Ми створили й надіслали усім охочим наліпки на вивіски, інформаційні дошки та інші рекламні площі, які нагадують завдяки чиїм коштам з'явився той чи інший інфраструктурний об'єкт.

Вебінари

2020 року ми провели низку вебінарів, присвячених наслідкам пошесті коронавірусу, розбору проекту державного бюджету на 2021 рік, а також представили наші дослідження про автономію шкіл, ефективність лікування громадян за кордоном, суспільні наслідки «Революції гідності» та опитування на тему податкової грамотності.

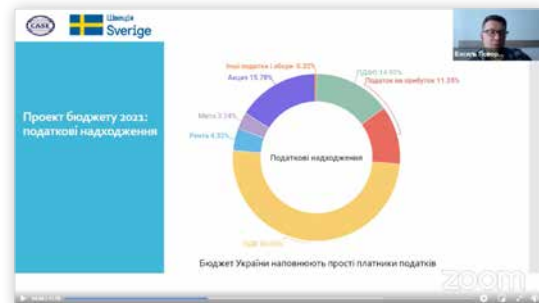
Корона-криза: обмеження «кількісного пом'якшення»
4 червня 2020 року

Невдахи та перемоги корона-кризи: торгівельні тенденції
9 липня 2020 року

Представлення інтерактивних бюджетів шкіл
18 серпня 2020 року.

Проект бюджету на 2021 рік – пріоритети фінансування та різниця із держбюджетом 2020 року. (17.09.20)

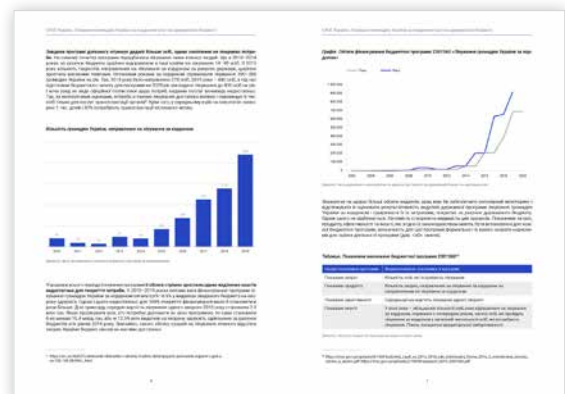
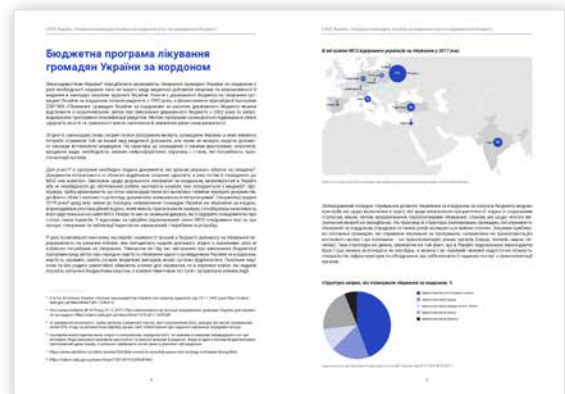

Фінансування шкіл в ОТГ та просування шкільної автономії (02.09.20)

Як просувати фінансову автономію шкіл (30.09.20)

Лікування за кордоном

Шкільна автономія

1. Актуальні практики фінансування шкіл в ОТГ в Україні

1.1 Особливості фінансування середніх шкіл на рівні ОТГ

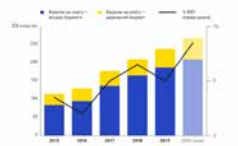
У статті розглянуто практичні аспекти фінансування середніх шкіл в ОТГ в Україні. Автор аналізує поточні практики фінансування, виявляє проблеми та пропонує шляхи їх вирішення. Зокрема, розглядаються питання щодо розподілу коштів між школами, впливу місцевих бюджетів та державних субвенцій.

Згідно з дослідженням, середні школи в ОТГ стикаються з низьким рівнем фінансування порівняно з міськими школами. Це призводить до проблем з закупівлею обладнання, оплатою зарплат вчителів та виконанням навчальних програм.

1.2 Особливості фінансування

- Фінансування середніх шкіл в ОТГ здійснюється за рахунок місцевих бюджетів ОТГ.
- Основні джерела фінансування – це місцеві податки та субвенції з державного бюджету.
- Розподіл коштів між школами здійснюється на основі нормативів, встановлених на рівні ОТГ.
- Школи в ОТГ часто стикаються з проблемами щодо своєчасної оплати зарплат вчителів.
- Низький рівень фінансування призводить до проблем з закупівлею обладнання та виконанням навчальних програм.
- Школи в ОТГ часто стикаються з проблемами щодо виконання навчальних програм.
- Школи в ОТГ часто стикаються з проблемами щодо виконання навчальних програм.

Результати дослідження свідчать про те, що фінансування середніх шкіл в ОТГ в Україні є недостатнім та нерівномірним. Це призводить до проблем з виконанням навчальних програм та забезпеченням належних умов навчання. Для покращення ситуації необхідно вжити заходів щодо підвищення рівня фінансування середніх шкіл в ОТГ.

Додаток 1. Показники фінансування шкіл в обраних ОТГ

Таблиця показує ключові фінансові показники для вибраних ОТГ за період з 2015 по 2019 рік. Показники включають загальний бюджет, витрати на освіту, зарплати вчителів та інші важливі фінансові дані.

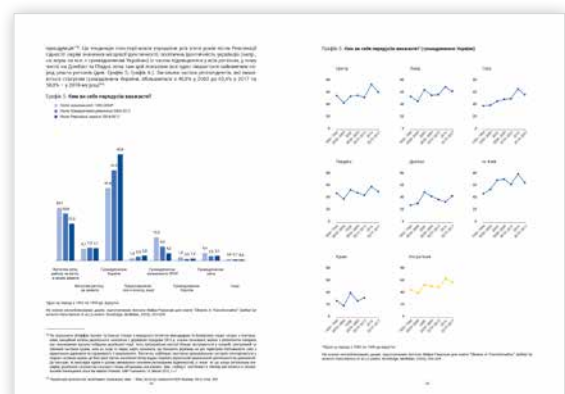
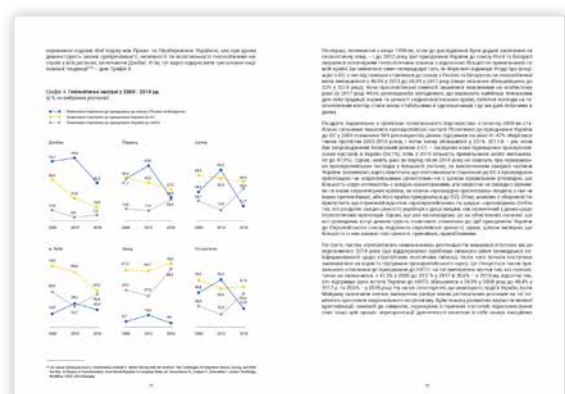
Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Загальний бюджет	100 000 000	110 000 000	120 000 000	130 000 000	140 000 000
Витрати на освіту	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000	70 000 000
Зарплати вчителів	30 000 000	32 000 000	34 000 000	36 000 000	38 000 000

2. Особливості фінансування шкіл в обраних ОТГ

У статті розглянуто особливості фінансування середніх шкіл в обраних ОТГ. Автор аналізує вплив місцевих бюджетів, державних субвенцій та інших фінансових джерел на фінансування шкіл. Зокрема, розглядаються питання щодо розподілу коштів між школами та впливу місцевих бюджетів.

Згідно з дослідженням, фінансування середніх шкіл в обраних ОТГ є недостатнім та нерівномірним. Це призводить до проблем з виконанням навчальних програм та забезпеченням належних умов навчання. Для покращення ситуації необхідно вжити заходів щодо підвищення рівня фінансування середніх шкіл в обраних ОТГ.

Шість років після «Революції гідності»: що змінилося?

Команда CASE Україна

Дмитро Боярчук

Виконавчий директор

Фахівець із макроекономічного прогнозування та фіскальної політики в Україні. Керував проектами технічної допомоги у сфері макроекономічних реформ, реформи фіскальної сфери, реформи соціального захисту. Має ступінь магістра з економіки, закінчив Київську школу економіки при Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

Володимир Дубровський

Старший економіст

Основні сфери дослідницьких інтересів: політична та інституційна економіка, зокрема проблеми приватизації, корупції, економічних реформ. Автор книг із питань перетворень в Україні, готував низку партійних та урядових програм. Отримав освіту фізика-теоретика в Київському національному університеті ім. Т.Г. Шевченка.

Костянтин Лаціба

Адміністративний директор

Займається розвитком управлінської системи організації, розробкою та запровадженням внутрішніх політик і процедур. Здобув ступінь магістра з економічної та соціальної географії в Київському національному університеті ім. Т. Г. Шевченка. Випускник програми «Управління неприбутковими організаціями» Інституту лідерства та управління Українського католицького університету.

Наталія Лещенко

Економіст

Брала участь у підготовці Податкового та Бюджетного кодексів і здійснювала керівництво дослідницькими проектами бюджетного та соціального спрямування на теми фіскальної прозорості, освіти, фінансування охорони здоров'я, енергетичної та пенсійної реформи, реформи підтримки підприємств, системи надання соціальної допомоги, державних і місцевих бюджетів. Здобула ступінь магістра з економічної теорії EERC при Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

Микола Малуха

Директор з комунікацій

Працював журналістом у ділових медіа, прес-секретарем міжнародного благодійного фонду «Карітас України», очолював відділ інтернет-комунікацій гірничо-металургійної групи Метінвест. Випускник історико-філологічного факультету Мурманського державного педагогічного університету та програми «Журналістика цифрового майбутнього» при Національному університеті «Киево-Могилянська академія».

Василь Поворозник

Економіст

Отримав ступінь магістра зі спеціальності Економічна теорія в КНУ ім. Тараса Шевченка, кандидат економічних наук. Працював в аналітичних центрах (МЦПД, НСІД, Дім демократії), головним редактором ряду видань, має досвід викладання економічних дисциплін в університетах. Коло наукових інтересів - інституційна економіка, макроекономіка, державні фінанси.

Андрій Саварець

Експерт з правових питань

Закінчив Академію митної служби України за спеціальністю «правознавство» та Український університет фінансів і міжнародної торгівлі за спеціальністю «менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Працював у митних органах та Апараті Верховної Ради України. Відповідає за юридичне супроводження реформ у сфері зовнішньоекономічної діяльності, митної політики та валютного регулювання.

Євген Шульга

Директор з розвитку

Закінчив університет ім. Джорджа Вашингтона (США) за спеціальністю «управління неурядовими організаціями» та Міжнародний науково-технічний університет (Україна) за спеціальністю «управління організаціями». До навчання в США працював зв'язковим з громадськістю та розпорядником з організаційного розвитку в Центрі Разумкова.

Підтримайте нашу роботу благодійним внеском!

Якщо ви вважаєте нашу просвітницьку та дослідницьку роботу корисною, інвестуйте у нашу роботу! Кожен внесок надихає і дає зрозуміти, що наша діяльність вам потрібна.

Як переказати гроші?

Найзручніше зробити внесок на нашій веб-сторінці у розділі «Підтримати» (<https://www.cost.ua/donate/>). Переказати гроші можна за допомогою кредитної картки, прямим переказом на рахунок чи за допомогою криптовалюти.

Щомісячний платіж

Зверніть увагу на можливість підтримувати нас автоматичним щомісячним внеском. Це можна зробити як на нашому сайті, так і за допомогою сайту «Патреон»: <https://www.patreon.com/costua>. Повторюваний платіж можна скасувати будь-коли.

Реквізити безготівкового переказу

Громадська спілка «Центр соціально-економічних досліджень – Кейс Україна»
ЄДРПОУ: 42515432. **Р/р** UA443034400000026005055539677 (Волинське ГРУ «Приватбанка»)
Призначення платежу: благодійний внесок на статутну діяльність від (Ім'я, Прізвище)

Що отримують наші благодійники?

З благодійниками, які пожертвували нам більш як 500 гривень, ми підтримуємо зв'язок через закриту групу у Фейсбуку, де розповідаємо докладніше про те, як ми використовуємо їхні внески, ділимося подробицями роботи, планами та цікавимося їхньою думкою. Запрошуємо їх на відкриті події, присвячені проблемам вільного ринку, а також на приватні розмови з цікавими людьми.

З підприємцями, які підтримують нашу роботу сумами понад 25 тисяч грн. на рік, ми ділимося нашими наробками з макроекономічного аналізу, залуцаємо їх до розробки економічних політик, працюємо з вирішеннями їхніх проблем у взаємодії з органами влади.

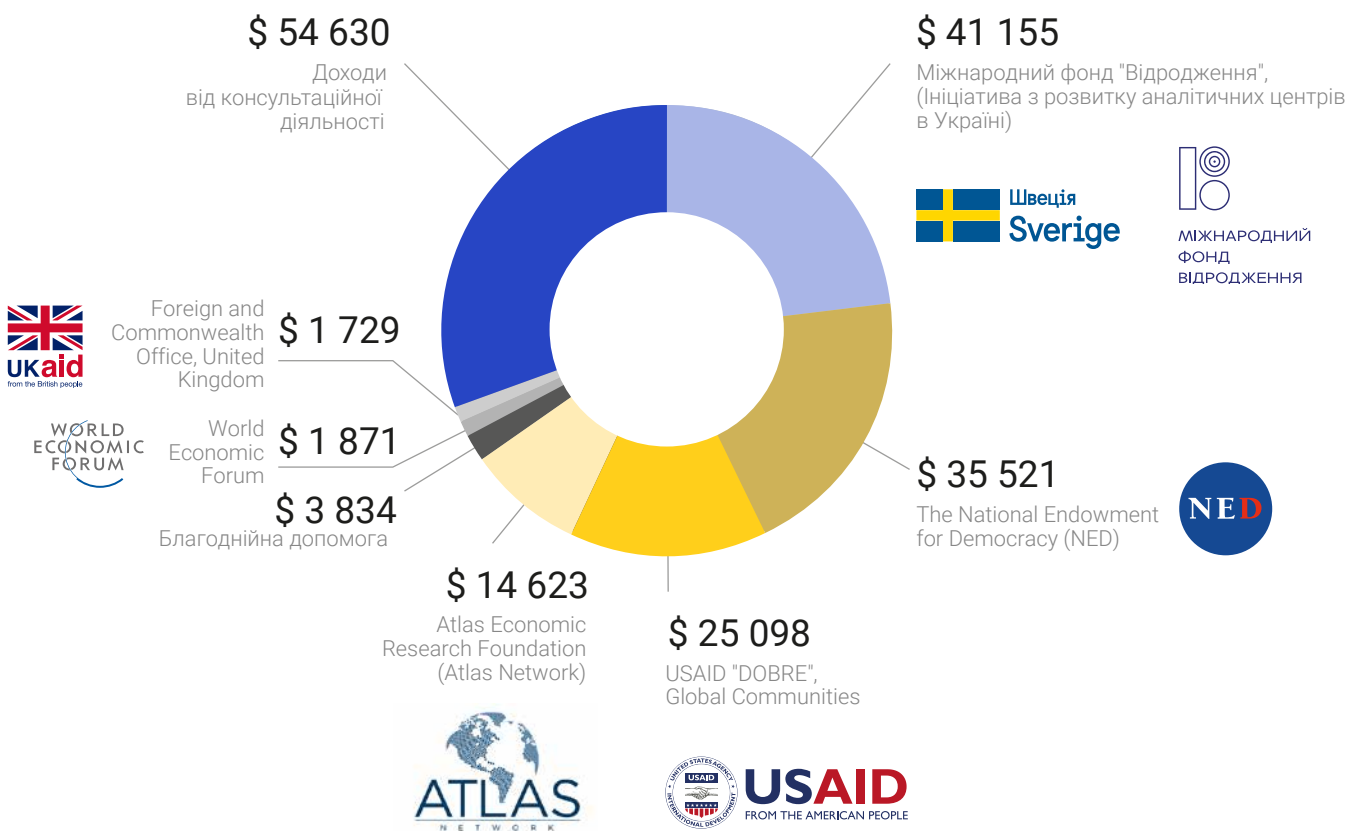
Відшкодування благодійних внесків та інших витрат

Кожен платник податку на доходи фізичних осіб має право отримати відшкодування частини утриманих коштів, якщо упродовж року він робив благодійні чи приватні пенсійні внески, оплачував лікування, навчання, страхування чи позику на житло. Пояснюємо як це відбувається.

Фінансова звітність

Доходи: \$ 178 462

Витрати: \$ 171 908

- Оплата праці співробітників та гонорари залученим експертам: \$ 129 871
- Забезпечення роботи офісу: \$ 37 122
- Оплата послуг з бухгалтерського та управлінського обліку: \$ 4 914

CASE Україна
Центр соціально-економічних досліджень

01135 Київ, Україна
вул. Полтавська, 10, оф. 34

+38 (044) 227-53-17

info@case-ukraine.com.ua

case-ukraine.com.ua
cost.ua

facebook.com/cost.ukraine

youtube.com/Ціна_держави

telegram.org/@costukraine

patreon.com/costua